ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 11ης Ιουνίου 2009 *

Στην υπόθεση C-16/08,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Administratīvā apgabaltiesa (Λεττονία) με απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2007, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Ιανουαρίου 2008, στο πλαίσιο της δίκης

Schenker SIA

κατά

Valsts ieņēmumu dienests,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, K. Schiemann (εισηγητή) και C. Toader, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η λεττονική.

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Schenker SIA, εκπροσωπούμενη από την E. Āboliņa, mandataire,

— η Valsts ieņēmumu dienests, εκπροσωπούμενη από τον D. Jakāns,

— η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις R. Somssich, J. Fazekas και K. Borvölgyi,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους G. Wilms και E. Kalnins,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Το προδικαστικό ερώτημα αφορά την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που αποτελεί το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1789/2003 της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 2003 (ΕΕ L 281, σ. 1, στο εξής: ΣΟ).

2 Το ερώτημα αυτό υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Schenker SIA (στο εξής: Schenker) και της Valsts ieņēmumu dienests (λεττονικής φορολογικής αρχής, στο εξής: VID) σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη ορισμένων διατάξεων ενεργού μήτρας με ενεργούς κρυστάλλους (LCD).

Το νομικό πλαίσιο

3 Η Συνδυασμένη Ονοματολογία, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 2658/87, βασίζεται στο εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ), που καταρτίστηκε από το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας, νυν Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων, και θεσπίστηκε με τη διεθνή σύμβαση που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983 και το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986, που εγκρίθηκαν εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ L 198, σ. 1).

4 Το πρώτο μέρος της ΣΟ περιλαμβάνει ένα σύνολο προκαταρκτικών διατάξεων. Στο μέρος αυτό, υπό τον τίτλο Ι που αφορά γενικούς κανόνες, το τμήμα Α, με τίτλο «Γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας» (στο εξής: γενικοί κανόνες), ορίζει τα εξής:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές.

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.

2. α) Κάθε αναφορά σ' ένα είδος μέσα σε ορισμένη κλάση καλύπτει το είδος αυτό, έστω και αν δεν είναι πλήρες ή τελειωμένο, με την προϋπόθεση ότι, στην κατάσταση που παρουσιάζεται, εμφανίζει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του πλήρους ή του τελειωμένου είδους. Καλύπτει επίσης το πλήρες ή τελειωμένο είδος ή αυτό που θεωρείται σαν τέτοιο, βάσει των προηγουμένων διατάξεων, στην περίπτωση που αυτό παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο.

[…]»

5 Το δεύτερο μέρος της ΣΟ που περιλαμβάνει πίνακα των τελωνειακών δασμών αποτελείται, μεταξύ άλλων, από το τμήμα XVI, με τίτλο «μηχανές και συσκευές, ηλεκτρικό υλικό και τα μέρη τους συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής ήχου, συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής εικόνων και ήχου για την τηλεόραση, και μέρη και εξαρτήματα των συσκευών αυτών».

6 Η κλάση 8528 της ΣΟ έχει ως εξής:

«8528	Δέκτες τηλεόρασης με ενσωματωμένο ή μη ραδιοφωνικό δέκτη ή συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής ήχου ή εικόνας, οθόνες απεικόνισης (βίντεο μόνιτορ) και συσκευές βιντεοπροβολής:
[…]	
	— Οθόνες απεικόνισης (βίντεο μόνιτορ):
8528 21	— — Έγχρωμες:
[…]	
8528 21 90	— — — Άλλες
[…]»	

7 Η κλάση 8529 της ΣΟ έχει ως εξής:

«8529	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για τις συσκευές των κλάσεων 8525 έως 8528:
[…]	
8529 90	— Άλλα:
[…]	
8529 90 81	— — — — — για συσκευές λήψης εικόνων για την τηλεόραση της διάκρισης 8525 30 και συσκευές των κλάσεων 8527 και 8528
[…]»	

8 Η κλάση 9013 της ΣΟ έχει ως εξής:

«9013	Διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους που δεν αποτελούν είδη που αναφέρονται ειδικότερα αλλού λέιζερ (lasers) άλλες από τις διόδους λέιζερ (laser) άλλες συσκευές και όργανα οπτικής, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο αυτό:
[…]	
9013 80	— άλλες διατάξεις, συσκευές και όργανα:
	— — Διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους:
9013 80 20	— — — Διατάξεις ενεργού μήτρας με υγρούς κρυστάλλους
[…]»	

9 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που δημοσιεύθηκαν από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 23 Οκτωβρίου 2002 (ΕΕ C 256, σ. 1) παραπέμπουν, όσον αφορά τις διακρίσεις 8528 21 14 έως 8528 21 90, στο δεύτερο εδάφιο, σημείο 6, των επεξηγηματικών

σημειώσεων της κλάσεως 8528 του ΕΣ, που περιλαμβάνεται στο *Recueil des avis de classement du SH* (Συλλογή των γνωμοδοτήσεων κατατάξεως του ΕΣ), που δημοσιεύεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων.

10 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ σχετικά με την κλάση 8528 ορίζουν τα εξής:

«[…]

Στην παρούσα κλάση υπάγονται οι δέκτες τηλεόρασης (περιλαμβανομένων των οθονών απεικόνισης –βίντεο μόνιτορ– και των συσκευών βιντεοπροβολής), ακόμη και αν ενσωματώνουν ραδιοφωνικό δέκτη ή συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής ήχου ή εικόνας.

Μεταξύ των συσκευών της παρούσας κλάσης μπορούν να αναφερθούν:

[…]

6) Οι οθόνες απεικόνισης (βίντεο μόνιτορ), που είναι συσκευές λήψης οι οποίες με ομοαξονικά καλώδια συνδέονται ευθέως με τη βιντεοκάμερα ή το βίντεο και στις οποίες έχουν καταργηθεί όλα τα κυκλώματα ραδιοσυχνότητας, παρουσιάζονται ως συσκευές επαγγελματικής χρήσης που προορίζονται για κέντρα ελέγχου των τηλεοπτικών σταθμών ή για τηλεόραση κλειστού κυκλώματος (αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί σταθμοί, χαλυβουργία, χειρουργική κ.λπ.). Στην ουσία, οι συσκευές αυτές αποτελούνται από διατάξεις με τις οποίες δημιουργείται και εκτρέπεται ένα φωτεινό σημείο στην οθόνη, σε συγχρονισμό με τα σήματα της πηγής και ενός ή περισσότερων ενισχυτών βίντεο που καθιστούν δυνατό να μεταβάλλεται η ένταση του φωτεινού σημείου. Η κόκκινη (R), η πράσινη (G) και η μπλε (B) είσοδός τους μπορούν να είναι χωριστές ή κωδικοποιημένες σύμφωνα με

οποιοδήποτε πρότυπο (NTSC, SECAM, PAL, D-MAC ή άλλο). Για τη λήψη κωδικοποιημένων σημάτων, το μόνιτορ πρέπει να είναι εξοπλισμένο για την αποκωδικοποίηση (τον χωρισμό) των σημάτων R, G και B. Το μέσο που συνήθως χρησιμοποιείται για την ανασύσταση της εικόνας είναι ο καθοδικός σωλήνας άμεσης όρασης ή ο προβολέας με τρεις καθοδικούς σωλήνες, αλλά υπάρχουν μόνιτορ που χρησιμοποιούν άλλα μέσα για τον ίδιο σκοπό (για παράδειγμα οθόνη υγρών κρυστάλλων, φωτεινές ακτίνες που εκτρέπονται σε στρώση λαδιού). Τα μόνιτορ αυτά μπορούν να έχουν καθοδικό σωλήνα ή επίπεδη οθόνη υγρών κρυστάλλων, διόδων φωτοεκπομπής (LED), πλάσματος κ.λπ.

[…]

Με την επιφύλαξη των γενικών κανόνων περί κατατάξεως των μερών (βλ. τις γενικές εκτιμήσεις του τμήματος), τα μέρη των συσκευών της παρούσας κλάσεως εμπίπτουν στην κλάση 85 29.»

11 Η επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ που αφορά την κλάση 9013 έχει ως εξής:

«[…] η παρούσα κλάση περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

1) Τις διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους, που σχηματίζονται από ένα στρώμα υγρών κρυστάλλων τοποθετημένο μεταξύ δύο στοιχείων ή φύλλων υάλου ή πλαστικής ύλης, με ή χωρίς αγωγούς προσαγωγής ρεύματος, ως τεμάχιο ή τεμαχισμένες σε συγκεκριμένα σχήματα, που δεν αποτελούν είδη περιλαμβανόμενα ειδικότερα σε άλλες κλάσεις της [ΣΟ].

[…]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

12 Στις 29 Δεκεμβρίου 2004, η Schenker συνέταξε τελωνειακή διασάφηση για ορισμένα εμπορεύματα, ήτοι τις διατάξεις TFT LCD με υγρούς κρυστάλλους ενεργού μήτρας LTA320W2-L01, LTA260W1-L02 και LTM170W1-L01, συνολικής αξίας 108 720 δολαρίων ΗΠΑ (USD), κατατάσσοντάς τες στη διάκριση 9013 8020 της ΣΟ και εφαρμόζοντας ως προς αυτές, συνεπώς, συντελεστή δασμού εισαγωγής 0 %.

13 Από τον φάκελο που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι οι εν λόγω διατάξεις αποτελούνται από δύο στοιχεία υάλου, ένα υπόστρωμα υγρών κρυστάλλων το οποίο τοποθετείται μεταξύ των δύο αυτών στοιχείων, διατάξεις κάθετης και οριζόντιας ανάγνωσης, οπίσθιο φωτισμό, μετασχηματιστή ο οποίος παρέχει την υψηλή τάση για τον οπίσθιο φωτισμό και, τέλος, διάταξη ελέγχου για τη μετάδοση δεδομένων (έλεγχος PCB ή PWB) που διασφαλίζει τη διαδοχική μετάδοση δεδομένων σε κάθε πίξελ (σημείο) της δομικής ενότητας LCD, χρησιμοποιουμένης μιας ειδικής τεχνικής — LVDS (διαφορετική μεταφορά σήματος με χαμηλή τάση).

14 Κατά την εξέταση της διασαφήσεως της Schenker για τα εν λόγω προϊόντα, στο Rīgas Muitas reģionālā iestāde (περιφερειακό τελωνείο της Ρίγα) της VID δημιουργήθηκαν αμφιβολίες ως προς την ορθότητα της διακρίσεως της ΣΟ που αναφερόταν στη διασάφηση αυτή. Για τον λόγο αυτόν, πήραν ορισμένα προϊόντα ως δείγματα και τα απέστειλαν στην αρμόδια τελωνειακή υπηρεσία με σκοπό να ορίσει η τελευταία τον εφαρμοστέο κωδικό της ΣΟ. Οι τελωνειακοί υπάλληλοι έκριναν ότι η προσήκουσα δασμολογική κατάταξη ήταν η διάκριση 8528 21 90 και όχι η κατάταξη στην οποία είχε προβεί η Schenker, ήτοι η διάκριση 9013 80 20. Ο συντελεστής του εισαγωγικού δασμού που αντιστοιχεί στην κατάταξη που δέχθηκε η VID και ο οποίος, κατά την εν λόγω διοικητική αρχή, έπρεπε να έχει εφαρμοστεί στα εμπορεύματα είναι 14 %.

15 Συνεπώς, στις 24 Φεβρουαρίου 2005, η VID εξέδωσε απόφαση με την οποία θεώρησε τη Schenker υπεύθυνη διοικητικής παραβάσεως βάσει των διατάξεων του λεττονικού κώδικα περί διοικητικών παραβάσεων και της επιβάλλει πρόστιμο 300 LVL, απόφαση επικυρωθείσα από τον γενικό διευθυντή της VID στις 7 Ιουνίου 2005.

16 Στις 11 Ιουλίου 2005, η Schenker άσκησε ενώπιον του Administratīvā rajona tiesa (περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου) προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του γενικού διευθυντή της VID, υποστηρίζοντας, κατ' ουσίαν, ότι τα επίδικα στο πλαίσιο της κύριας δίκης εμπορεύματα δεν έπρεπε να έχουν καταταγεί στη διάκριση 8528 21 90 της ΣΟ, ήτοι ως τελικά προϊόντα υπό την έννοια της ΣΟ, εφόσον δεν διαθέτουν καμία τεχνική δυνατότητα μεταδόσεως τηλεοπτικών σημάτων, ούτε μπορούν, επομένως, να λαμβάνουν τέτοια σήματα.

17 Στις 12 Μαΐου 2006, το Administratīvā rajona tiesa απέρριψε την προσφυγή της Schenker. Ενώ συμμερίστηκε την άποψη της Schenker ως προς το γεγονός ότι τα επίμαχα προϊόντα δεν πρέπει να διασαφηθούν ως πλήρη ή τελειωμένα προϊόντα, το εν λόγω δικαστήριο παρατήρησε ότι η τεχνική τεκμηρίωση που περιλαμβάνεται στον φάκελο πιστοποιεί ότι αυτά περιέχουν τα κύρια συστατικά στοιχεία που εγγυώνται την εκτέλεση της ουσιώδους λειτουργίας του εμπορεύματος, ήτοι τη μετάδοση δεδομένων. Επομένως, η κατάταξη στην οποία προέβη η VID είναι δικαιολογημένη στον βαθμό που πρόκειται για μη πλήρες ή μη τελειωμένο προϊόν το οποίο εμφανίζει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του πλήρους προϊόντος.

18 Στις 2 Ιουνίου 2006, η Schenker άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Administratīvā apgabaltiesa. Αυτό αποφάσισε, λόγω των αμφιβολιών του ως προς τη δασμολογική κατάταξη των επίδικων στο πλαίσιο της κύριας δίκης εμπορευμάτων, να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει την έννοια η κλάση 8528 21 90 της [ΣΟ] ότι, στις 29 Δεκεμβρίου 2004, η εν λόγω κλάση εφαρμοζόταν επίσης σε διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους (LCD) ενεργού μήτρας (TFT LCD — LTA320W2 L01, LTA260W1 L02, LTM170W1 L01), που αποτελούνται κυρίως από τα ακόλουθα στοιχεία:

— δύο στοιχεία εξ υάλου

— υπόστρωμα υγρών κρυστάλλων το οποίο τοποθετείται μεταξύ των δύο στοιχείων

— διατάξεις κάθετης και οριζόντιας ανάγνωσης

— οπίσθιο φωτισμό

— μετασχηματιστή ο οποίος παρέχει την υψηλή τάση για τον οπίσθιο φωτισμό

— διάταξη ελέγχου για τη μετάδοση δεδομένων (έλεγχος PCB ή PWB), ο οποίος διασφαλίζει τη διαδοχική μετάδοση δεδομένων σε κάθε πίξελ (σημείο) της δομικής ενότητας LCD χρησιμοποιουμένης μιας ειδικής τεχνικής –LVDS (low voltage differential signaling, διαφορετική μεταφορά σήματος με χαμηλή τάση);»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Επιχειρήματα των διαδίκων

19 Η Schenker υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι οι επίμαχες στο πλαίσιο της κύριας δίκης διατάξεις δεν προορίζονται για μία μόνον ειδική χρήση και μπορούν να χρησιμοποιούνται για την κατασκευή πολλών προϊόντων, όπως είναι οι υπολογιστές, οι οθόνες απεικόνισης, οι δέκτες τηλεόρασης, οι πίνακες-οδηγοί, οι ιατρικές εγκαταστάσεις, οι αυτόματες εγκαταστάσεις ελέγχου ή οι συσκευές παιγνίων. Για τον λόγο αυτόν, οι εν λόγω διατάξεις δεν εμπίπτουν στη διάκριση 8528 21 90 της ΣΟ, η οποία αφορά τις οθόνες απεικόνισης και, γενικότερα, τελειωμένα προϊόντα.

20 Η VID και η Επιτροπή υποστηρίζουν αντιθέτως ότι οι επίδικες διατάξεις, εφόσον περιέχουν συμπληρωματικά στοιχεία που δεν αναφέρονται στη διάκριση 9013 80 20 της ΣΟ, όπως οπίσθιο φωτισμό, μετασχηματιστή ο οποίος τροφοδοτεί τον οπίσθιο φωτισμό και διάταξη ελέγχου για τη διευθυνσιοδότηση των πίξελ, δεν μπορούν να καταταγούν στη διάκριση αυτή.

21 Επιπλέον, η VID ισχυρίζεται ότι οι επίδικες διατάξεις μπορούν να λαμβάνουν και να απεικονίζουν εικόνες βίντεο, επομένως να πραγματοποιούν τεχνικώς την κύρια λειτουργία μιας οθόνης απεικόνισης. Συνεπώς, μπορούν να θεωρηθούν, σύμφωνα με τον γενικό κανόνα της παραγράφου 2, στοιχείο α', του πρώτου μέρους, τίτλος I, Α, της ΣΟ, μη τελειωμένα ή μη πλήρη είδη δυνάμενα να εξομοιωθούν με τελειωμένα ή πλήρη είδη και, επομένως, να υπαχθούν στη διάκριση 8528 21 90 της ΣΟ που καλύπτει τις οθόνες απεικόνισης (video monitors).

22 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με τη συναφή επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ, τα επίδικα στο πλαίσιο της κύριας δίκης εμπορεύματα πρέπει να καταταγούν στην κλάση 8529 της ΣΟ και ειδικότερα στη διάκριση 8529 90 81 αυτής, δεδομένου ότι μπορούν να θεωρηθούν ως μέρη προοριζόμενα για μηχανές που εμπίπτουν στην κλάση 8528 της ΣΟ.

23 Κατά την Ουγγρική Κυβέρνηση, οι επίδικες διατάξεις δεν έχουν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του πλήρους ή τελειωμένου προϊόντος εφόσον, στο στάδιο αυτό, δεν είναι ακόμη δυνατό να καθοριστεί σε ποιο είδος τελειωμένου προϊόντος θα χρησιμοποιηθούν οι εν λόγω διατάξεις. Συνεπώς, η καταλληλότερη κλάση της ΣΟ είναι η κλάση 9013.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

24 Προκαταρκτικώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικά να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως αυτές ορίζονται στην οικεία κλάση της ΣΟ καθώς και στις σημειώσεις των τμημάτων ή των κεφαλαίων (βλ., ιδίως, απόφαση της 18ης Ιουλίου 2007, C-142/06, Olicom, Συλλογή 2007, σ. I-6675, σκέψη 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

25 Εξάλλου, ο προορισμός του προϊόντος μπορεί να αποτελέσει αντικειμενικό κριτήριο κατατάξεως, αρκεί να είναι συμφυής με το εν λόγω προϊόν, ο συμφυής δε αυτός χαρακτήρας πρέπει να μπορεί να εκτιμηθεί με γνώμονα τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες του προϊόντος αυτού (απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 2008, C-403/07, Metherma, Συλλογή 2008, σ. I-8921, σκέψη 47).

26 Οι σημειώσεις των κεφαλαίων του Κοινού Δασμολογίου, όπως εξάλλου και οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, συνιστούν σημαντικά πράγματι μέσα εξασφαλίσεως της ομοιόμορφης εφαρμογής του δασμολογίου αυτού και παρέχουν, ως εκ τούτου, πολύτιμα στοιχεία για την ερμηνεία του (απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2008, C-362/07 και C-363/07, Kip Europe κ.λπ., Συλλογή 2008, σ. I-9489, σκέψη 27).

27 Εν προκειμένω, τα χαρακτηριστικά των επίδικων στο πλαίσιο της κύριας δίκης εμπορευμάτων, όπως τα περιέγραψε το αιτούν δικαστήριο, δεν αντιστοιχούν στη διάκριση 9013 80 20 της ΣΟ, η οποία αφορά τις «διατάξεις ενεργού μήτρας με υγρούς κρυστάλλους». Οι επίδικες στο πλαίσιο της κύριας δίκης διατάξεις, πράγματι, διαθέτουν επίσης σημεία που δεν αναφέρονται στην εν λόγω διάκριση, μεταξύ άλλων, οπίσθιο φωτισμό, μετασχηματιστή ο οποίος τροφοδοτεί τον οπίσθιο φωτισμό και διάταξη ελέγχου για τη διευθυνσιοδότηση των πίξελ. Οι διατάξεις αυτές μπορούν

να έχουν πολλούς προορισμούς, αλλά πρέπει να προστίθενται σε αυτές διάφορα ουσιώδη συστατικά στοιχεία για να αποκτούν τα εν λόγω εμπορεύματα τα ουσιώδη χαρακτηριστικά ενός πλήρους προϊόντος. Έτσι, η διάκριση 8528 21 90 της ΣΟ, η οποία αφορά τις «οθόνες απεικόνισης», ήτοι τα τελειωμένα προϊόντα, επίσης δεν αποτελεί την κατάλληλη διάκριση για την κατάταξη των επίδικων στο πλαίσιο της κύριας δίκης διατάξεων με υγρούς κρυστάλλους.

28 Ασφαλώς, δυνάμει του κανόνα της παραγράφου 2, στοιχείο α', του πρώτου μέρους, τίτλος I, Α, της ΣΟ, μια συγκεκριμένη κλάση καλύπτει ένα προϊόν έστω και αν δεν είναι πλήρες ή τελειωμένο υπό την προϋπόθεση ότι, στην κατάσταση που παρουσιάζεται, εμφανίζει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του πλήρους ή του τελειωμένου προϊόντος. Όμως, αυτό δεν συμβαίνει στην περίπτωση των επίδικων στο πλαίσιο της κύριας δίκης εμπορευμάτων, καθόσον η τελική τους χρήση εξαρτάται από συμπληρωματικά στοιχεία που θα προστεθούν σε αυτά κατά το επόμενο στάδιο παραγωγής.

29 Συνεπώς, οι επίδικες στο πλαίσιο της κύριας δίκης διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους δεν μπορούν να καταταγούν στις διακρίσεις 9013 80 20 ή 8528 21 90 της ΣΟ.

30 Αντιθέτως, οι εν λόγω διατάξεις θα μπορούσαν, ως εμπορεύματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε συσκευές εμπίπτουσες στην κλάση 8528 της ΣΟ («Δέκτες τηλεόρασης με ενσωματωμένο ή μη ραδιοφωνικό δέκτη ή συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής ήχου ή εικόνας, οθόνες απεικόνισης (video monitors) και συσκευές βιντεοπροβολής»), να καταταγούν, σύμφωνα με την επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ που αφορά την κλάση 8528, στην κλάση 8529 της ΣΟ («Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για τις συσκευές των κλάσεων 8525 μέχρι 8528»), ειδικότερα στη διάκριση 8529 90 81 της κλάσεως αυτής («για συσκευές λήψης εικόνων για την τηλεόραση της διάκρισης 8525 30 και συσκευές των κλάσεων 8527 και 8528»).

31 Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να εξετάσει αν οι επίδικες στην κύρια δίκη διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους διαθέτουν τα αναγκαία αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις

αναγκαίες αντικειμενικές ιδιότητες για να θεωρηθούν εμπορεύματα που προορίζονται αποκλειστικώς ή κυρίως για τις συσκευές των κλάσεων 8525 έως 8528 της ΣΟ.

32 Συνεπώς στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η διάκριση 8528 21 90 της ΣΟ έχει την έννοια ότι, στις 29 Δεκεμβρίου 2004, η εν λόγω διάκριση δεν εφαρμοζόταν στις διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους (LCD) ενεργού μήτρας, οι οποίες αποτελούνταν ιδίως από τα ακόλουθα στοιχεία:

— δύο στοιχεία εξ υάλου

— υπόστρωμα υγρών κρυστάλλων το οποίο τοποθετείται μεταξύ των στοιχείων αυτών

— διατάξεις κάθετης και οριζόντιας ανάγνωσης

— οπίσθιο φωτισμό

— μετασχηματιστή ο οποίος παρέχει την υψηλή τάση για τον οπίσθιο φωτισμό, και

— διάταξη ελέγχου — τεχνική δυνατότητα μεταδόσεως στοιχείων (έλεγχος PCB ή PWB), ο οποίος διασφαλίζει τη διαδοχική μετάδοση δεδομένων σε κάθε πίξελ

(σημείο) της δομικής ενότητας LCD, χρησιμοποιουμένης ειδικής τεχνολογίας — LVDS (διαφορετική μεταφορά σήματος με χαμηλή τάση).

Επί των δικαστικών εξόδων

33 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) αποφαίνεται:

Η διάκριση 8528 21 90 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που αποτελεί το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1789/2003 της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, έχει την έννοια ότι, στις 29 Δεκεμβρίου 2004, η εν λόγω διάκριση δεν εφαρμοζόταν στις διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους (LCD) ενεργού μήτρας, οι οποίες αποτελούνταν ιδίως από τα ακόλουθα στοιχεία:

— **δύο στοιχεία εξ υάλου**

— **υπόστρωμα υγρών κρυστάλλων το οποίο τοποθετείται μεταξύ των στοιχείων αυτών**

— **διατάξεις κάθετης και οριζόντιας ανάγνωσης**

— **οπίσθιο φωτισμό**

— **μετασχηματιστή ο οποίος παρέχει την υψηλή τάση για τον οπίσθιο φωτισμό**

— **διάταξη ελέγχου — τεχνική δυνατότητα μεταδόσεως στοιχείων (έλεγχος PCB ή PWB), ο οποίος διασφαλίζει τη διαδοχική μετάδοση δεδομένων σε κάθε πίξελ (σημείο) της δομικής ενότητας LCD, χρησιμοποιουμένης ειδικής τεχνολογίας — LVDS (διαφορετική μεταφορά σήματος με χαμηλή τάση).**

(υπογραφές)